

Pieniądze za koronki i haft

Data publikacji: 19.03.2011 12:00

Umiesz heklować? A może znasz beskidzki haft krzyżykowy lub chcesz się go nauczyć? Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej we współpracy ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych z Bielsku-Białej i Gminnym Ośrodkiem Kultury w Istebnej ogłosiły konkurs na koronkę koniakowską i beskidzki haft krzyżykowy. Do zdobycia wysokie nagrody pieniężne.

Celem konkursu jest, jak informują Organizatorzy, pobudzenie inwencji twórczej, utrzymanie wysokiego poziomu artystycznego, zachowanie tradycyjnych wzorów i motywów dwóch dziedzin twórczości charakterystycznych dla Beskidu Śląskiego: koniakowskiej koronki i haftu krzyżykowego. Na tradycję w przypadku koronki na pewno kłaść będą nacisk organizatorzy:

- *Dla mnie niewątpliwym kryterium będzie umiejętność tworzenia archaicznych wzorów i techniki zwanej "płótno"* - mówi dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury Elżbieta Legierska-Niewiadomska i tłumaczy pojęcie:
- *W heklowaniu, czyli szydełkowaniu istnieją w Koniakowie trzy podstawowe techniki: warkociek (łancuszek), chrube i wyciągane. Istnieje jeszcze czwarta, najbardziej archaiczna technika zwana "płótno". Jeśli ktoś nie zna jednak tej techniki, nie szkodzi, ważne jest, by zgłaszane prace były tradycyjne, pięknie skomponowane, heklowane cienką nicią i by posiadały archaiczne wzory. Koronka nie może się "fortusić", "zdziyrgać"... musi „pięknie leżeć”*

Na konkurs trzeba złożyć od 4 do 10 prac w dowolnej formie, a najmniejsza praca ma mieć średnicę 30 cm. Okazuje się, że to - wbrew pozorom - dużo, a do pracy z szydełkiem trzeba ogromnej cierpliwości i... dobrego wzroku. Jak długo powstaje dzieło takich rozmiarów? - *Zależy od doświadczenia, umiejętności, kompozycji i grubości nici* - odpowiada Elżbieta Legierska-Niewiadomska: - *Grubszą nicią (60-tką lub 50-tką) można zrobić taką serwetkę w 8 godzin, ale cieniutką (120-stką, 180-tką czy też 200-tką) robi się serwetkę o wiele dłużej, gdzieś z 25-30 godzin w przypadku osoby doświadczonej. I mówię tylko o odtwarzaniu wzorów, czyli tzw. odrabianiu. Tworzenie własnych wzorów jest dużo bardziej czasochłonne. W zależności od inwencji jeden „kwiatek” można tworzyć nawet cały jeden wieczór.*

Konkurs jest przeznaczony dla wszystkich, jednak nie znaczy to, że każdy ma szansę. Koronczarstwo jest bowiem sztuką zgłębianą przez całe życie: - *„Heklowanie” nie da się nauczyć w jeden dzień, owszem, można szybko nauczyć się kilku wzorów, ale to jeszcze nie wszystko. Hekluję od siódmego roku życia, a z tych kilkudziesięciu wzorów, które istnieją, znam połowę. Żeby opanować tę sztukę potrzeba lat* - przyznaje dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i dodaje: - *Zdecydowanie łatwiej nauczyć się haftu krzyżykowego. Na to wystarczy nawet jeden dzień i dobre wzory.*

Osóbom uzdolnionym manualnie wystarczy zatem tylko dzień na naukę beskidzkiego haftu krzyżowego. Trzeba jednak pamiętać, żeby swoje dzieła złożyć do 15 czerwca, kiedy to mija termin składania prac. Jak wygląda ten haft? - *Beskidzki haft krzyżykowy charakteryzuje się specyficznym rodzajem haftu tzw. krzyżowego, zwanego „lymiecznym”. W efekcie wyszywane na płótnie lnianym motywy wyłaniają się z niezahaftowanego tła, tworząc jakby negatyw* - opisuje haft Elżbieta Legierska-Niewiadomska: - *Haft ten jest stosowany głównie do zdobienia stroju regionalnego górali beskidzkich: do rękawów koszul, kabotków, ale także do bieżników, serwetek itp. Tradycyjny wzór haftu zawiera motywy symetryczne o tematyce roślinnej, patriotycznej w kolorze czerwonym (również i odcień karmazynu), brązowym i czarnym, które stosuje się w zależności od przeznaczenia stroju i własnej estetyki.*

- *Zapraszamy serdecznie wszystkie koronczarki i hafciarki z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa i okolic do zaprezentowania swoich umiejętności* - zachęca Elżbieta Legierska-Niewiadomska: - *Udział w konkursie stwarza jedną z nielicznych okazji do „pokonkurowania w heklowaniu i haftowaniu” wśród najzdolniejszych. To również okazja do rozmów i spotkania, do porównania i wymiany doświadczeń. Każdy ma szansę pokazać swoje prace i wygrać nagrodę. Mam nadzieję, że twórcy licznie zgłoszą prace i że*

poziom konkursu będzie wysoki. Koronka i haft stanowią o naszej kulturze, są nieodłącznie związane z regionem. Jeśli mamy coś, z czego możemy być dumni, trzeba to chronić, kultywować i promować.

Przy ocenie prac komisja weźmie pod uwagę przede wszystkim: wartość artystyczną, nawiązanie do tradycji i poziom wykonania. Jest o co walczyć, łączna kwota przeznaczona na nagrody dla zwycięzców to prawie 18 tyś. zł. Więcej informacji i szczegółowy regulamin konkursu dostępny jest na stronie: [Urzędu Gminy Istebna](#)

NG

